

Woord vooraf

Eric Depreeuw

Gesprekken op 'topniveau'

Ongeveer alle actoren op het domein van ontwikkelingssamenwerking worden vroeg of laat geconfronteerd met vrij fundamentele vragen, ten minste als ze af en toe de tijd nemen om met afstand en kritisch na te denken over hun werking. Dit is ook bij Blik op Afrika het geval. Zie hier enkele van de actuele vragen.

Vraag 1: Boeken we met onze acties en projecten het gewenste resultaat?

Tot een recent verleden stelde het Noorden zich tevreden met de jaarlijkse financiële eindbalans. Hoeveel geld hebben we binnen gekregen en hoeveel daarvan is in het Zuiden besteed? Momenteel dringt zich meer en meer de vraag op: bereiken we het beoogde resultaat?

Het antwoord op deze vraag is complexer dan men op 't eerste gezicht denkt. Als men een school bouwt, dan verwachten we een degelijk gebouw. Een waterinstallatie moet mensen en dieren van voldoende water voorzien. Maar biedt de school onderwijs aan dat aansluit bij de

wensen en behoeften van de lokale mensen? Is het onderwijs van een goede kwaliteit? Sluiten we met ons waterproject de toegang voor andere gebruikers niet af? Recent klinkt steeds luidert dat onze hulp de partners in het Zuiden afhankelijk maakt van onze hulp, hun dynamiek ondergraaft en bovendien de overheid 'ontlast' van de verantwoordelijkheid om zelf te zorgen voor onder meer onderwijs, gezondheid, goede infrastructuur. Dit brengt ons bij vraag 2.

Vraag 2: Hoe duurzaam zijn de bereikte resultaten?

Het onderwijs moet de emancipatie van de jongeren bevorderen, ze mondiger in het leven doen staan. Meisjes moeten er wel-

kom zijn, ook in het middelbaar en hoger onderwijs. Dit komt niet alleen de economie ten goede maar ook de gezondheid van de bevolking. De waterbevoorrading moet ook bekeken worden vanuit de impact op het milieu. En dan dient vraag 3 zich op.

Vraag 3: Zal onze hulp op redelijk korte termijn overbodig zijn?

Om duurzaam te zijn moeten de partners in het Zuiden zich eigenaar weten van de projecten, van het grote project 'ontwikkeling en emancipatie'. In onze organisatie: nemen de Afrikaanse zusters en leken het heft in eigen handen, zo snel mogelijk en zo volledig mogelijk?

Daarom 'opoverleg'. Als de visumperikelen in orde komen, vindt er einde juli 2018 een tweedaags overleg plaats tussen een tiental Afrikaanse zusters en BOA-medewerkers. In dit overleg moeten de wederzijdse bekommernissen, wensen en zelfs hindernissen en ongenoegen aan bod komen. Als evenwaardige partners zullen we spreken met en over elkaar, onder het voorzitterschap van zusters Vicky Masmamba, de ambassadrice van Congo bij de congregatie in Heverlee en bij Blik op Afrika. BOA is een lerende organisatie, permanente vorming met uw morele en financiële hulp.

Het BoA-mediaproject zorgt voor kwaliteitsvol onderwijs

‘Beelden zijn nodig om te kunnen dromen’

Marleen De Geest op bezoek bij Dirk Bogaert

Als je, zoals wij in het noorden, in een beeldcultuur leeft, kan je je maar moeilijk voorstellen dat je enkel ziet wat je eigen omgeving te bieden heeft. Vooral om iets nieuws te leren en je wereld te verruimen, zijn afbeeldingen onmisbaar. Kwalitatief onderwijs heeft beelden nodig, een opdracht die het media-project van BoA ter harte neemt.

„**B**eelden zijn nodig om te kunnen dromen”, meent Dirk Bogaert die de mediamissie naar Congo leidde. „Zonder beelden, kun je je niets voorstellen wat er nog niet is maar je misschien wel zou willen realiseren.”

Beelden dus als stapsteen in een samenleving in ontwikkeling en een essentiële schakel in het onderwijs. Het beeld vormt het sluitstuk tussen de werkelijkheid en de theorie”, weet Dirk. Stel, je leert over het verschijnsel ‘regen’. Dan kun je naar de wolken kijken, hoe ze zich ontwikkelen en tenslotte regen geven. Als je wetenschappen onderwijst, kun je het best van de observatie van concrete zaken of van experimenten vertrekken en daarna de stap naar de veralgemening in de theorie zetten. Het is handig om niet telkens naar buiten te hoeven om de wolken te bestuderen maar tussen de observatie en de theorie de afbeelding van een wolk kan bekijken. Het beeld is een eerste abstractie van de realiteit.

Nu is het voor leerlingen in Congo niet vanzelfsprekend om een dergelijk beeld te ‘lezen’. Daarom

volgt het mediaproject van BoA twee sporen. ‘L’éducation par l’image’ gaat gepaard met het leren interpreteren van beelden door de leerlingen, het zogenaamde ‘éducation à l’image’.

Emoties

Ook in het taalonderwijs komen beelden goed van pas. Dat blijkt nog maar eens uit het verslag van Danièle Dirkx over haar ervaringen in de Congolese scholen dat u ook in Nsangu kunt lezen.

Frans vormt voor Congolese leerlingen de tweede taal of, zoals in Totshi, de derde taal. Ze spreken immers al naargelang de regio eerst Kikongo, Kipende, Kiswahili... waarbij ‘ki’ staat voor ‘taal van’.

Maar de kennis van de Franse taal helpt hen met sprongen vooruit. Ze staan sterker tegenover de administratie en naarmate ze het vakjargon beter beheersen, verhoogt het ook hun kansen op werk.

„Beelden helpen om de begrippen in een vreemde taal vast te houden en dat lukt des te beter als leerlingen er zich emotioneel bij betrokken voelen”, ver-

telt Dirk. „Daarom schakelen we ook het medium film in. Je moet je eens voorstellen welke gevoelens een prent als ‘Free Willy’ bij die jonge mensen oproept. Ooit lieten we hen de oude film ‘La grande vadrouille’ met Louis De Funès en Bourvil zien. De prent liep in een loop en de leerlingen bleven almaar verder kijken, zo overweldigd waren ze bij het zien van de soldaten in uniform, de oude auto’s, de Alpen.”

Zeker weten dat ze dat nooit vergeten. Beelden kunnen dus ook maar beter een rol spelen buiten de strikte onderwijstijd. Internaten met een degelijk animatieprogramma trekken meer leerlingen aan. En het betekent ook dat de leerlingen in hun vrije tijd doorgaan met leren via beelden.

Toponderwijs

De zusters Annunciaten leveren hoogstaand onderwijs, weet Dirk. „De leerlingen slagen met vlag en wimpel voor de staatsexamens. Maar we moeten hoger mikken dan dat, we streven naar onderwijs dat inzicht bijbrengt, niet naar lessen die puur op reproductie van de leerstof zijn gericht.

Tegelijk moet dat onderwijs voor alle leerlingen toegankelijk zijn. Toch hebben we ook leerlingen nodig waarvan de ouders financiële draagkracht hebben, zij houden de school mee leefbaar.

Die ouders worden slechts gemotiveerd om hun kinderen naar een school te sturen als er toponderwijs wordt verstrekt en dat impliceert degelijk materiaal, in dit geval de beschikking over media. Zo vormen de kwaliteit van het onderwijs en de rendabiliteit van de school een gesloten cirkel.”

Goede leerkrachten zijn natuurlijk essentieel. Ze worden aangetrokken door het peil van de school, het mogelijke salaris en de praktische voorzieningen als elektriciteit en internet, iets wat BoA aanbracht. In afgelegen gebieden als Totshi moeten leraren met hun familie geconnecteerd blijven, zo niet wensen ze er zelf ook niet te resideren.

BoA zorgde er tevens voor dat de drie beelddraggers voor handen zijn. Om te beginnen heel grote schermen om in groep naar te kijken.

De installatie van een canal+ antenne zorgt ervoor dat de leerlingen toegang hebben tot objectieve berichtgeving en kwaliteitstelevisie. Het verschaft ze een blik op de wereld.

Als er voetbal is, komt heel het dorp erop af en ieder betaalt een kleine bijdrage. Wat een bijkomende bron van inkomsten voor de school betekent. Daarnaast beschikken scholen over schermen van 40 à 50 inch. Tenslotte zijn er tablets om individueel te bekijken en dingen op te zoeken.

Beeldmateriaal speelt ook een rol in gezondheidszorg, bijvoorbeeld bij de preventie van HIV, malaria of ongewenste zwangerschap.

Dirk als 'media-reporter' onderweg...

Voorsprong

„Wat het mediaproject betreft, zijn de grootste investeringen achter de rug. Wel moet alle apparatuur worden onderhouden want dingen gaan daar nu eenmaal sneller stuk dan bij ons.

Het heeft geen zin om de leraren met al onze mediakennis en -ervaring te overspoelen. Het is voldoende hun de middelen ter beschikking te stellen en hen op weg te helpen. Als ze ermee omgaan, ontdekken ze zelf de mogelijkheden. Het is zoals met muziek. Westelingen hebben ooit de instrumenten en de partituren meegebracht maar nu spelen de Afrikanen de muziek zoals zij hem in hun lijf hebben.

Dat belet niet dat wij op basis van onze talrijke missies een werkbare relatie hebben uitgebouwd. Het is niet vanzelfsprekend dat een West-Europeaan en een Afrikaan elkaar aanvoelen als het over goed onderwijs en omgang met de media gaat. Maar stilaan

groeien we naar elkaar toe, we begrijpen hun vraag steeds beter en zij beseffen wat we hen aanbieden.”

Rendabele scholen maken de Afrikaanse zusters Annunciaten sterker. Zij moeten de projecten blijven trekken en toekomstgericht sturen, zelfredzaamheid is het einddoel van het project.

Het mooie is dat de zusters het onderwijs nu uitbreiden naar meer technische richtingen die de leerlingen betere beroepspectieven bieden. ICT, wetenschappen, elektriciteit en bouw zijn daarvan voorbeelden. En wat nog mooier is, de alumni keren naar de school terug om te vertellen hoe tevreden ze over hun opleiding zijn. Ze ervaren in hun verdere studies dat ze een voorsprong hebben op leerlingen van andere scholen met een minder goede uitrusting. Of hoe BoA alweer het verschil maakte.

Wetenschappen – missie maart 2018

Marc Beddegenoodts en Emile Claeys

Na het wegvallen van Hein van den Brempt als collega chemie bij de missie wetenschappen moest ik dringend op zoek naar een andere collega. Ik probeerde een ex-collega chemie Emile Claeys te overtuigen om mee te gaan. Hij vroeg eerst wat bedenktijd gezien de mogelijke spanningen in Kinshasa en het negatief reisadvies van Buitenlandse Zaken.

Tijdens de maand februari besliste Emile dat hij bereid was om mee te gaan en konden we volop starten met voorbereiding van de missie multimedia-taalwetenschappen. Samen met Dirk Bogaert, algemene leider en verantwoordelijk voor filmeducatie, Danièle Dirckx, verantwoordelijk voor de vorming Frans, Emile Claeys en ikzelf verantwoordelijk voor de vorming wetenschappen en ICT vertrekken we op zaterdag 10 maart. Na een vlucht van ongeveer acht uur bereiken we Kinshasa en worden we opgewacht door een priester van de Procure Saint-Anne, waar we de nacht doorbrengen.

De volgende morgen vertrekken we met de jeep voor een tocht van 520 km naar Kikwit. Op ongeveer 100 km van het einde van de tocht hebben we een platte band. Het vervangwiel zit helemaal

verborgen achter de bagage, maar het lukt na een stevige inspanning van de chauffeur Matondo en onze hulp geraken we terug op weg na ongeveer drie kwartier.

In de missie van Kikwit worden we hartelijk ontvangen door zr. Odette en de andere zusters. De volgende dag hebben we gelukkig wat tijd om het ICT- en het didactisch materiaal te schikken. Tijdens de namiddag vertrekken we naar Kibangu voor de eerste vorming die de volgende twee dagen zal doorgaan.

“ We hebben ook gezien dat de leraars zeer omzichtig omgaan met het didactisch materiaal dat zij ontvangen en dat zij het materiaal gebruiken met de leerlingen.

Het aanleren van de vaardigheden voor het gebruik van de nieuwe tablet verloopt zeer vlot. De toepassing van de vaardigheden wordt geoefend met concrete opdrachten zoals het maken van foto's van opstellingen van experimenten en het maken van video's. Door een gemeenschappelijk Cloud-platform namelijk "google drive" op te zetten en te stimuleren, proberen we leraars te overtuigen om eigen materiaal te delen met de leraars van de andere scholen.

Doelen die wij stellen bij de vorming voor wetenschappen en ICT:

- Het gebruik van de tablet in de lessen wetenschappen voor het maken van foto's, films en het meten van temperatuur, pH en druk.
- Het gebruik van foto's en films als ondersteuning van de begripsontwikkeling.
- 'Onderzoekend leren' bevorderen door gebruik van eenvoudig en goedkoop materiaal.

Wetenschappelijke instrumenten werden opgesteld en uitgelegd.

Didactisch principe

Beeld of film ondersteunt en bevordert de begripsontwikkeling van de leerlingen. Vanuit een concrete waarneming van een verschijnsel of een realiteit gaan we over naar een beeld van de waarneming en vervolgens stellen we dit voor met een schematisch model of tekening. Tenslotte gaan we over tot het formuleren van een wetmatigheid of formule.

Activiteiten in de school van Kibangu, La Patience (Kikwit), Totshi en Kingandu

In deze scholen hebben we vaardigheden aangeleerd voor het gebruik van een tablet zoals het opstarten en uitzetten, maken van foto's en films, de naam van de foto veranderen, bestanden verplaatsen, kopiëren en verwijderen, nieuwe map aanmaken, de verschillende externe geheugens (SD kaart, USB stick, google drive) leren gebruiken. In de scholen met wetenschappen leerden we de leerkrachten hoe zij sensoren draadloos kunnen verbinden met de tablet en hoe zij metingen van temperatuur, pH en druk kunnen uitvoeren.

Ook werden de wetenschappelijke instrumenten (elektromotor, elektrische bel, molecuulmodellen, preparaten voor microscopie...) opgesteld en uitgelegd.

Verder toonden we hoe zij video's zoals "C'est pas sorcier" en youtube films in de lessen kunnen gebruiken en leerden zij foto's en films maken van eenvoudige experimenten.

De leraars waren zeer enthousiast over het gebruik van de tablet en nieuwe technologieën in de lessen wetenschappen.

Tijdens de twee vormingsdagen die we in elke school hebben gehouden waren de leraars zeer enthousiast en waren zij zeker bereid om door te gaan met het gebruik van de tablet en nieuwe technologieën in de lessen wetenschappen.

Materiaal delen

Door het gebruik van het Cloud platform 'google drive' hopen we dat leraars eigen materiaal gaan delen, onderling en met de leraars van andere scholen.

We hebben ook gezien dat de leraars zeer omzichtig omgaan met het didactisch materiaal dat zij ontvangen en dat zij het materiaal gebruiken met de leerlingen tijdens de lessen en tijdens de "open-deur-dagen".

Nooit vergeten we hoe uitbundig we in de scholen van Totshi en Kingandu werden onthaald, hoe de leerlingen tijdens hun vrije tijd aan het zingen waren, hoe zwaar het leven voor de leerlingen hier is. Bijvoorbeeld leerlingen zorgen elke morgen zelf voor het water dat zij halen aan de bron, zij zorgen zelf voor hun eten, ... Deze prioritaire basisbehoeften zou BoA zeker nog verder kunnen ondersteunen. Vermoeid maar tevreden over het geleverde werk keren we na achttien dagen terug naar het rijke noorden.

Missie 2017

Beelden bij het taalonderwijs Frans

Danièle Dirkx

Bij het vertrek in maart 2018 naar Congo, samen met Emile, Marc en Dirk, voelde ik me onervaren. Het was de eerste keer dat ik op missie ging in Congo. Met geen al te grote ICT-vaardigheden vormingen geven aan leerkrachten in een totaal verschillende leeromgeving dan in België is geen evidentie. Bovendien had ik als romaniste alleen in de hoogste jaren van het secundair lesgegeven en nooit aan leerlingen lagere school noch aan leerkrachten. Maar we gingen op missie als een team en dat stelde me gerust.

In Kinshasa brachten we een flitsbezoek aan de pas aangekochte school Mater Dei. We gaven er geen vormingen maar de directies lager en secundair vergezelden ons naar Kikwit. Zuster Béatrice was al eerder naar Kinshasa gereisd om ons te komen ophalen. Ze heeft ons de hele rondreis begeleid en op die manier uitstekend voor onze veiligheid gezorgd.

In Kibangu kon ik voor het eerst Congolese leerkrachten ontmoeten. Voor het secundair had ik me op voorhand verdiept in het leerplan Frans RDC. Het is met uitzondering van het programma Frans-talige Afrikaanse literatuur vergelijkbaar met ons vroegere leerplan Frans in het ASO. In de basis-

“ De Congolese talen werden indertijd door de missionarissen op fonetische wijze ter schrift gesteld en hebben daarom een héél directe relatie tussen de gesproken en de geschreven versies.

Voor het Frans is dat niet het geval.

school echter levert het onderwijs in de Franse taal vele moeilijkheden op. Thuis spreken de kinderen Kikongo: voor hen is Frans is een vreemde of tweede taal die op een héél traditionele manier, samen met Kikongo, aangeleerd wordt door eenzelfde leerkracht, en vaak in groepen die heel wat groter zijn dan onze klassen!

Ik toonde aan de onderwijzers een aantal leerboekjes, verhaaltjes met als hoofdpersonage een konijn, een kat, een hond, tekst op CD en oefeningen erbij. Ze waren enthousiast bij het zien van het materiaal. Ik beloofde in Pêle-Mêle (Brussel) naar eventueel meerdere boekjes op zoek te gaan of ze te kopiëren eens terug in België. Dat vonden de onderwijzers een goed idee, maar die dure beloftes moet ik nog inlossen. Een boekje met dictees leek hen ook te interesseren. Ik probeerde hen te overtuigen in de eerste drie leerjaren geen spraakkunst of spelling te geven, wel met beelden te werken, de uiteindelijke doelstelling van onze missie. Prentenboeken met rijmpjes vonden de collega's héél leuk. De interesse voor voorleesboeken bleef beperkt tot een aantal verhalen die zich in Afrika afspeelden. De film Kirikou die ze kenden, had enorme bijval. De voorbereiding voor het bekijken van de film ervan toonde ik ook.

De volgende school waar we neerstreken was La Patience in Kikwit zelf. Hier heerste een heel andere sfeer, minder nieuwsgierigheid, meer stadsmentaliteit, de kinderen spraken er ook beter en meer Frans. De collega's vroegen hoe je de woordenschat van leerlingen kon uitbreiden en ik legde hen een spel uit dat ik speelde met mijn leerlingen destijds. Daarna bladerden ze in een piratenboekje dat beelden leert lezen, met aansluitend een film van Kuifje, Rode Rackham. Ik merkte dat ik teveel uitleg gaf, ik zag dat de gezichten verveeld keken. Dirk troostte me en moedigde me aan om nogmaals mijn aanpak aan te passen. Kirikou redde ons!

In Totshi begreep ik hoe moedig leerkrachten taal in RDC wel zijn. De onderwijzer zesde leerjaar en zuster Célestine, directie lagere school, wilden een gesprek met Dirk en mij over Frans in de eerste leerjaren. Het serieuze struikelblok die het vak Frans in Kibangu betekent, is in Totshi een onbeklimbare berg omdat de moedertaal er Kipende is en er vanaf het eerste leerjaar Kikongo én Frans als nieuwe talen bijkomen. De Congolese talen werden indertijd door de missionarissen op fonetische wijze ter schrift gesteld en hebben daarom een héél directe relatie tussen de gesproken en de geschreven versies. Voor het Frans is dat niet het geval. Aan de onderwijzers legde ik uit dat een kind heel moeilijk twee talen tegelijk kan leren lezen en

schrijven als die gegeven worden door éénzelfde persoon. Een didactische ingreep zou zijn om beide talen te scheiden door een andere sfeer voor de les Kikongo te creëren en zeker tot in het vierde leerjaar geen grammatica, spelling, geschreven Frans te geven. Zuster Célestine bezorgde ons een lijst met thema's waarrond de taallessen opgebouwd worden. Die gaan Dirk en ik nu voorzien van geschikt beeldmateriaal.

De missie was een prachtervaring maar voor mij begint het werk nu. Als u als lezer opmerkingen of concrete tips heeft, spelletjes, teksten en oefeningen kan aanbieden, schrijf me asjeblijft...

DANIELE.DIRKX@BOA.KSLEUVEN.BE.

Container voor Foubot gaat op reis

Marleen De Geest

Naar dit moment werd lang uitgekeken, een container van twaalf meter lang en een capaciteit van 67 m3 is tot in zijn verste uithoeken gevuld met kwaliteitsvol medisch materiaal en ziekenhuismeubilair. In Foubot in Kameroen is het gezondheidscentrum klaar en kijkt zuster Nicole uit naar zijn aankomst.

Het gezondheidscentrum in Foubot heeft al een lange voorgeschiedenis. Met man en macht hebben de BoA-vrijwilligers medisch materiaal verzameld, zoals u in het vorige Nsangu nummer kon lezen. Het resterende werk ter plaatse werd afge-

rond, de waterput boring is met succes uitgevoerd en de watertoren staat er, goed voor een opslag van ruim 4.000 liter.

Op dinsdag 5 juni zag het verzamelde materiaal dat in de kelders van het HH. Instituut in Heverlee was opgeslagen even daglicht om snel weer in de container te verdwijnen. Maanden lang heeft zuster Guillaumine de lading voorbereid en alvast ingepakt wat mogelijk was. Na de eerste frons, 'hoe beginnen we hier aan', gingen de vrijwilligers gretig aan de slag. Stapelen, inpassen, een beetje trekken en omzichtig duwen. Tot de container vol zat.

Lees verder pg. 9

De container vertrekt wel vanuit onze school!

Tijdslijn - Projecten in uitvoering...

Rudi Demeuse

Onderwijs

♦ **Project Multimedia / Didactiek Wetenschappen (G. Tibau) / Taalonderricht:**

«Mission accomplished». Op vrijdag 30 maart kwamen Danièle, Dirk, Mark en Emile veilig en tevreden terug van hun missie. Zij gaven vormingssessies in hun respectievelijke domeinen in Kibangu, Totshi, Kinbongo en La Patience (zie verder in dit nummer).

♦ **Project La Patience:**

opstarten van een middelbare school in Kikwit/Kaggwa:

♦ **Elektriciteitsvoorziening :**

Met BEGECA, de inkooporganisatie van Misereor, is een unieke deal onderhandeld. Zij leveren niet alleen kwaliteitsmateriaal om de ganse school van een fotovoltaïsche (FV) elektriciteitsinstallatie te voorzien, maar zorgen ook voor de installatie ter plaatse. Daarnaast, en dat is het unieke, willen zij van hun verblijf in Kikwit gebruik maken om lokale geïnteresseerden in FV centrales op te leiden in het installeren, beheren en onderhouden van FV installaties. De totale kostprijs is op €70.000 geschat, BOA neemt hiervan €40.000 op zich, het verschil financiert BEGECA. We gaan hierbij ook de FV verantwoordelijken van onze scholen in Toshi, Kibangu en Kingandu kunnen betrekken.

Computer en Internet installatie :

Bij Close the Gap werden 20 laptops met aangepaste software aangekocht.

♦ **Totshi cyber :**

De bij BEGECA aangekochte nieuwe batterijen voor de cyber van Totshi werden bij Wereldmissiehulp (WMH) in Boechout aangeleverd en door hen naar Matadi verscheept.

♦ **Coördinatiebureau ONGD in Kikwit**

Solar Rise, de FV installatie die wij aankochten werd door WMH naar Congo verscheept.

Gezondheidszorg

♦ **Project Centre Médico- Sanitaire (CMS) Foubot Kameroen**

Het gebouw en de supplementaire installaties zijn klaar. Het is nu wachten op het uitrusten van het centrum. Hiervoor werd de voorbije weken fysio- en medisch materiaal ingezameld en in Heverlee opgeslagen. Op 5 juli werd een 40' container (12 meter) ingeladen en naar Antwerpen vervoerd.

De verscheping is voorzien op 12 juli met de "mv Mimmie Schulte", ETA Douala 29 juni (zie verder in dit nummer).

Met de procure in Douala is afgesproken dat zij zorgen voor de 'exonération', de dedouanering en verder transport naar Foubot.

Onze artsen en infrastructuurvrijwilligers zijn van plan in augustus naar Foubot af te reizen om het opstarten van het CMS te ondersteunen.

♦ **Project Hospitaal Totshi: elektriciteitvoorziening - sanering regenwateropvang**

De FV centrale is opgestuurd via WMH naar Congo. Zuster Patience kreeg een gedetailleerd plan voor de elektriciteitsinstallatie.

Voor de regenwateropvang is onderhandeld met de aannemer voor de sanering van de regenwaterciterne, het plaatsen van de liner en de renovatie van de aansluitingen aan de dakgoten. Hopelijk kunnen de werken nog voor het regenseizoen uitgevoerd worden.

♦ **Gezondheidsrapport Congo 2017**

Dokter Sr Nadine stuurde ons het 2017 rapport over de werking van « Centre Hospitalier P.J. Declerck in Kibangu en het Centre de Santé de Référence van Totshi. Dit dient als basis om samen met onze partners de programma's 2018/19 uit te werken.

Autosuffisance

♦ **Elikeya boerderij - watervoorziening**

Met SOFOCO hebben we onderhandelingen opgestart voor het boren van een waterput. Be-

gin april hebben zij ons hun geologische studie voorgelegd. Aan de hand van die studie, hebben zij er alle vertrouwen in dat, mits het boren van een 160meter diepe put, meer dan de nodige 30m³ water/dag kan opgehaald worden.

♦ **Burundi**

Jan Stevens heeft een « porcherie» project uitgewerkt. Het is nu uitzoeken of er continu voldoende water (400 liter/dag !) kan voorzien worden. Dit veronderstelt de bouw van een 50m³ tank.

Fondsenwerving

♦ **Road to Capetown**

Stijn Van Parys is al bijna een jaar onderweg en heeft er al meer dan 16.000 km opzitten. Op zijn webstek (WWW.ROADTOCAPETOWN.BE) kunt u zijn reisverslagen volgen.

♦ **Noordwerking**

De basischool Sint-Maarten van de annunciaten in Meise hebben Danièle Dirx en Erwin Van Kerschaver uitgenodigd om onze projecten in Afrika voor te stellen. Van Martine Clément, die ons uitgenodigd had, vernamen we dat de leerlingen en leerkrachten zeer opgetogen waren.

Ook dit jaar nam BoA deel aan de «mondiale dag» georganiseerd door de tweede graad van het Heilig-Hart Heverlee. Danièle Dirx, net terug van haar vormingsmissie in Congo, kon de leerlingen een sterk betrokken verhaal brengen.

De leerlingen steken graag een handje toe.

Ontlading

Aan dat laatste had zuster Guillaumine even getwijfeld, of er wel genoeg materiaal was om de lange tunnel te vullen. Maar eerder het omgekeerde is waar. Ze is dan ook ontroerd als het gevaarte het domein verlaat om op transport te gaan naar de haven van Antwerpen. Dan volgt de verscheping van Antwerpen naar Douala, de grootste stad van Kameroen met een haven aan de Golf van Guinee.

Daarna vat het gevaarte de lange rit van Douala naar Foubot aan. De transportfirma maakt duidelijk dat de wegen dit toelaten en het gaat lukken. Weer een zorg minder voor zuster Guillaumine en het BoA team. Maar eerst moet het ministerie van financiën in Yaoundé een vrijstelling van invoerrechten geven. De inkleding en het vrij krijgen van de container is ook nog even spannend. Na dat alles volgt evenwel de ontlading, letterlijk en wellicht ook figuurlijk. De container komt in augustus in Foubot aan en tegen die tijd moet ook onze infrastructuur ploeg er zijn om alles zijn plek te geven.

Ook in Kameroen gaat voor niets de zon op, al het andere kost heel veel geld. Voor dit mooie gezondheidsproject echt kan starten, gaan het transport van het materieel en de formaliteiten nog een flinke hap uit ons budget nemen. Maar u kunt de zusters Annunciaten en de vrijwilligers die er al zoveel energie in stopten, ondersteunen door een financiële bijdrage die integraal in de goede afloop van deze onderneming wordt geïnvesteerd. Aan het eind van het verhaal is de Kameroen die in het gezondheidscentrum wordt geholpen u dankbaar.

De vrijwilligers werkten met hart en ziel en dat gevoel reist zeker mee.

Een unieke gebeurtenis

Zuster Annette wordt doctor in de Pedagogische Wetenschappen

Eric Depreeuw

Op 29 mei 2018 werd een belangrijk feit toegevoegd aan de reeds rijke geschiedenis van de zusters annuntiaten. Zuster Annette Lembagusala behaalde als eerste zuster van de communiteit een doctoraat, een doctoraat in de Pedagogische Wetenschappen. Ze verkreeg deze graad aan de K.U. Leuven – campus Kortrijk.

De titel: L'éducation des filles dans les écoles secondaires du Diocèse de Kikwit en R.D.Congo (1960-1997). Contribution des congrégations féminines.

Wie een (zeer) goed geheugen heeft (of een volledig archief van onze nieuwsbrieven) weet dat we in Nr. 9 (2012) een uitgebreide bijdrage wijdden aan deze zuster.

Ze ging uitgebreid in op de tweespalt tussen het onderwijs van nu in Congo en de traditie van haar land. Ze omschreef het verschil tussen de begrippen 'ngangu' en 'mayele'.

Ngangu slaat op het onderwijs zoals het nu is en volledig in de lijn ligt van de koloniale tijd. Het is gericht op de ontwikkeling van een theoretische intelligentie. Er moet voortgang gemaakt worden, tijd

“ **Een van de belangrijke conclusies van haar onderzoek is dat de zustercongregaties in het verleden, en ook nu nog, een aanzienlijke bijdrage hebben geleverd aan de jeugd van haar geboortestreek Kikwit, en in het bijzonder aan de emancipatie van de meisjes.**

‘Zuster-doctor’ Annette Lembagusala.

duwt mensen vooruit. Mayele daarentegen slaat op de intelligentie van het leven, meer praktisch georiënteerd en staat veeleer stil bij de dingen des levens.

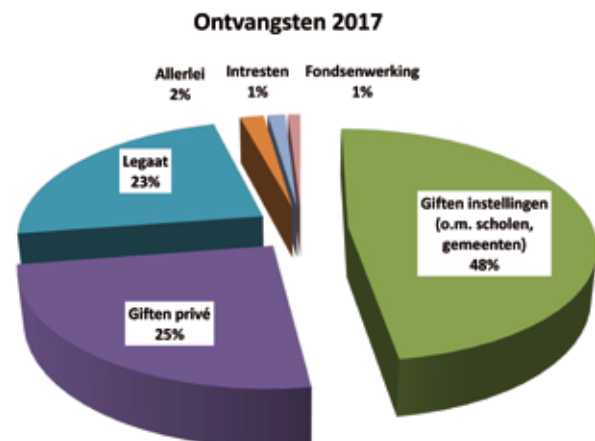
Het doctoraat van zuster Annette ligt volledig in de lijn van deze visie. Aan de hand van een groot aantal interviews met landgenoten en uiteraard van een uitgebreide literatuurstudie heeft ze dit onderwerp uitgediept. Een van de belangrijke conclusies van haar onderzoek is dat de zustercongregaties in het verleden, en ook nu nog, een aanzienlijke bijdrage hebben geleverd aan de jeugd van haar geboortestreek Kikwit, en in het bijzonder aan de emancipatie van de meisjes. Daarentegen stelt ze tot besluit, dat zowel in het verleden als heden ten dage, de Afrikaanse traditie grotendeels verwaarloosd werd. De uitdaging voor de toekomst is deze twee te verzoenen in het onderwijs zodat de jongeren geen would-be-identiteit ontwikkelen maar een moderne, doorleefde en trotse Afrikaanse identiteit in de wereld van de 21e eeuw.

Financieel verslag 2017

Rudi Demeuse

Inkomsten 2017:

Giften instellingen:	122.224,55 €	47,66%
Giften privé:	63.843,60 €	24,90%
Legaat:	59.660,00 €	23,27%
Allerlei:	4.783,94 €	1,87%
Intresten:	3.479,83 €	1,36%
Fondsenwerking:	2.443,05 €	0,95%
Samen:	256.434,97€	100,00%

2017 was een uitzonderlijk positief inkomstenjaar:

in vergelijking met 2016 meer dan een verdubbeling.

Van een buitenlandse stichting kregen we €80.000

steun voor de bouw van de La Patience middelbare school in Kikwit.

De privégiften stegen met 31% in vergelijking met 2016. Verschillende van onze sympathisanten gaven een gift aan BOA als 'geschenk suggestie' voor een viering of voor de sponsoring van een sportieve prestatie. Wat ons wel opvalt is het grote verloop van onze privédonoren. In 2017 mochten wij 151 nieuwe donoren verwelkomen maar wij verloren er ook 110.

We ontvingen het voorbije jaar ook een legaat.

Uitgaven 2017:

Projecten gezondheidszorg:	186.717,08 €	52,7%
Projecten onderwijs:	149.643,53 €	42,2%
Projecten Autosuffisance:		
Beheerskosten:	11.760,53 €	3,3%
Projecten allerlei:	6.248,92 €	1,8%
Samen:	354.370,06 €	100%

2017 was ook een uitzonderlijk bestedingsjaar.

Voor onderwijs werden volgende projecten gesteund:

* de bouw van de nieuwe middelbare school in Kikwit La Patience: €116.380

* de abonnementen van de cyberplatformen in 3 scholen: €12.697

* het MultiMedia project: €9.821

* het project Didactiek wetenschappen G. Tibeau: €1.135D

* de aankoop van naaimachines voor Kingandu: €3.219

* de aankoop van meubilair voor de nieuwe Mater Dei school in Kinshasa: €2.067

* saneringswerken in de lagere school van Ijenda/Burundi: €4.140

Voor gezondheidszorg werden volgende projecten gesteund:

* de afwerking van de aansluiting van de bronwatertoevoer in Kibangu: €6.645

* de saneringswerken van de regenwateropvang in Totshi: €6.393

* de bouw van het Centre Médico Sanitaire in Foubot/Kameroen: €173.369

Daarmee hebben we in 2017 €97.935 meer uitgegeven dan ontvangen. Dit konden we doen door uit onze reserves te putten.

GDPR

We worden er de laatste tijd voortdurend aan herinnerd dat we uw 'privacy' moeten beschermen.

Gegevens van klanten of, zoals in ons geval van donateuren en sympathisanten, mogen voor geen enkel ander doel gebruikt worden dan toegestaan door de mensen achter deze gegevens, door u dus.

Blik op Afrika gebruikt uw gegevens enkel en alleen om u af en toe een nieuwsbrief te sturen of een berichtje over onze werking. In overeenstemming met de Europese wetgeving dragen we er zorg voor dat de gegevens die in ons bezit zijn maximaal beveiligd zijn en niet voor andere doelen kunnen gebruikt worden.

Indien u toch verkiest dat wij uw gegevens wissen, dan zal dat onmiddellijk gebeuren. Neem in dat laatste geval contact met Info@boa.ksleuven.be of bel naar 016/39.91.09

COLOFON

Aan dit nummer werkten mee: Marc Beddegenoodts, Dirk Bogaert, Emile Claeys, zuster Guillaumine Clerx en de verzendploeg, Marleen De Geest, Rudi Demeuse, Eric Depreeuw, Danièle Dirx, Leo Van Dorsselaer, Chris Vermuyten

Vorm: Leo Van Dorsselaer

Foto's: Guido Boon, Erwin Van Kerschaver, Eric Depreeuw, Carine Devogelaere.

Vertaling naar het Frans: Danièle Dirx

Redactie: Chris Vermuyten en Eric Depreeuw

Reacties op deze nieuwsbrief zijn meer dan welkom bij eric.depreeuw@boa.ksleuven.be

Nsangu ya bwala verschijnt viermaal per jaar

Verantwoordelijke uitgever:
Rudi Demeuse - Cardenberch 6
3000 Leuven

PAPIER OF DIGITAAL?

Beste BOA- en Nsangu-fan

Zoals je weet streven we ernaar om jullie financiële steun maximaal te besteden in het Zuiden, in Congo, Burundi en Kameroen dus. Vandaar dat we voorstelden om jullie bij voorkeur een digitale versie van Nsangu te bezorgen: geen papier- en verzendingskosten, neutraal voor het milieu.

Wat we niet voorzagen is dat daardoor onze inkomsten, jullie bijdragen dus, soms merkkelijk terugvielen. We denken dat jullie sympathie voor onze werking niet is verminderd maar dat er gemakkelijker wordt vergeten die overschrijving te doen na ontvangst van een digitale versie. We ondervinden het zelf: een papieren factuur steek je bij de bankgegevens en je betaalt. Een digitale aanmaning of uitnodiging tot steun wordt al eens over 't hoofd gezien.

Daarom besliste onze redactie: dan maar terug een papieren versie naar iedereen. De digitale versie blijven jullie ontvangen als jullie er vroeger voor opteerden maar met een digitale betaalknop naar de meest voorkomende banken. Daarnaast krijgen jullie toch de papieren versie. We hopen dat uw betaalgemak en onze inkomsten er wel bij varen. Werken jullie mee?

Nsangu-team

Wij kunnen uw bijdrage best gebruiken!

Alle giften zijn welkom, vanaf 40 euro kunnen we u een fiscaal attest sturen voor uw volgende belastingaangifte.

IBAN BE28 4314 7320 0120 EUR

BIC KREDBEBB

Solidariteitsfonds Blik op Afrika – HEVERLEE

BoA als “Begunstigde Nalatenschap”

Mocht u overwegen om de werking van Solidariteitsfonds Blik op Afrika als begunstigde op te nemen in uw nalatenschap appreciëren we dat uiteraard ten zeerste. Nuttige informatie daarover vindt u op de website:

WWW.MIJNTESTAMENT.BE/NL